

הגמרא דנה בענין שיעור הוצאת דיו בשבת: **תנא** בברייתא, השיעור
 של כדי כתיבת שתי אותיות, הוא בין כשהוציא **שתי אותיות בדי**
 יבש, ובין שהוציא (ושתי) **[שתי] אותיות בקולמוס**, ובין שהוציא
שתי אותיות בקלמרון – בכלי שהסופר מניח בו את הדיו, שבכל
 אופן שמוציא דיו שיעורו הוא בכדי כתיבת שתי אותיות.
בעי רבא, המוציא **אות אחת בדי** יבש ו**אות אחת בקולמוס ואת**
אחת בקלמרון, מהו, האם מצטרפים לשיעור כתיבת שתי אותיות
 וחייב על הוצאתם, או אינם מצטרפים ופטור. מסיקה הגמרא: **תיקו**
 – תעמוד שאלה זו בספק, שלא נפשטה.
אמר רבא, הוציא דיו מרשות היחיד לרשות הרבים בשיעור כתיבת
שתי אותיות, ו**כתבן כשהוא מקלף**, חייב על הוצאה זו, **שכתבתן**
 זו היא **הנחתן**, ונחשב שעשה הנחה ברשות הרבים.
ואמר רבא, הוציא דיו בשיעור כתיבת **אות אחת וכתבתה**, וחזר
 והוציא בהעלם אחד דיו בשיעור כתיבת **אות אחת וכתבתה**, פטור
 על ההוצאה, **מאי מטעמא** – מה הטעם שאינם מצטרפים, משום
דבעידנא דאפקא לכתביתהא חסר ליה לשיעורא דקמיתתא – בזמן
 ההוצאה האחרונה כבר התייבש הדיו שהוציא בפעם הראשונה
 ונפחת שיעורו, וממילא, כשמסיים את מלאכת ההוצאה ואנו רוצים
 לצרף מה שהוציא בפעם הראשונה עם מה שהוציא בפעם השניה
 כדי לחייבו על הוצאה זו, אין כאן שיעור כתיבת שתי אותיות.
 אגב ההלכה הקודמת בענין הוצאת חצי שיעור של דיו, מביאה
 הגמרא עוד הלכה בענין חצי שיעור: **ואמר רבא**, הוציא חצי גרוגרת
אחת של אוכל מרשות היחיד לרשות הרבים והניחה, וחזר והוציא
 בהעלם אחד חצי גרוגרת **אחת מרשות היחיד לרשות הרבים**
והניחה. חצי גרוגרת הראשונה נעשה כמי שקלטה **[כלל]** בפיו
 ובלעה או שנשקפה קודם שנחה על הארץ, שאין כאן מעשה הנחה,
 ואף כאן בשעה שהוציא את החצי השני כבר בטלה ההנחה
 הראשונה, ונמצא שאין כאן מעשה הנחה, ופטור.
 מקשה הגמרא: **ואמאי** – מדוע פטור על הוצאה זו, הא כנחה – הרי
 כשמוציא לרשות הרבים את החצי השני, עדיין מונח שם החצי
 הראשון שהוציא, וכיון שהוציא את שניהם בהעלם אחד יצטרפו
 לשיעור גרוגרת ויהא חייב, ואינו דומה לאכלה כלב או נשרפה
 שאינו נמצא בעולם כלל.
 מתרצת הגמרא: אלא **הכי קאמר** – כך כוונתו של רבא לומר, ואם
קדם והניח חצי גרוגרת הראשונה קודם הנחת חצי גרוגרת שנייה,
נעשית הראשונה כמי שקלטה בפיו כלב או שנשקפה קודם שנחה
על הארץ, שכיון שהגביהה מן הארץ בטלה הנחתה, ואין ההנחה
 השניה מצטרפת להנחה הראשונה, ופטור.
 הלכה נוספת בענין חצי שיעור: **ואמר רבא**, הוציא חצי גרוגרת של
 אוכל מרשות היחיד לרשות הרבים והניחה, וחזר והוציא בהעלם
 אחד חצי גרוגרת אחרת מרשות היחיד לרשות הרבים והעבירה דרך
 עליה – מעל הראשונה, חייב, ואף על פי שלא הניחה.
 מקשה הגמרא: **ואמאי** – מדוע חייב, הא לא נח – הרי לא הניח את
 החצי השני, ונמצא שלא עשה הנחה בשיעור גרוגרת שלמה.
 מתרצת הגמרא: מדובר בגון שהעבירה לחצי גרוגרת השניה בתוך
 שלשה טפחים הסמוכים לחצי גרוגרת הראשונה, והרי הוא לבדו,
 ולכן נחשבת גם היא כמונחת על הקרקע, ומצטרפת לחצי הראשון
 לחייב על הוצאתם.
 מקשה הגמרא: **והאמר רבא** – והלא רבא עצמו אמר שחפץ הנמצא
 בתוך שלשה טפחים הסמוכים לקרקע, לרפנן הסוברים (להלן צו).
 שחפץ העובר באויר אינו נחשב כאילו מונח בקרקע, צריך הנחה על
 גבי משהו – שינוח על גבי מקום כל שהוא כדי שיחשב כמונח, וסותר
 לדבריו כאן שאם העביר חצי גרוגרת בתוך שלשה טפחים חייב אף
 שלא הניחה כלל.
 מתרצת הגמרא: לא קשיא, כאן – מה שאמר רבא שצריך שינוח על
 גבי משהו, מדובר בזורק החפץ מרשות לרשות, וקאן – מה שאמר

רבא שאם העביר חצי גרוגרת בתוך שלשה טפחים נחשב שהניחה,
 מדובר במעביר הגרוגרת בידו מרשות לרשות, וכיון שהחפץ מונח
 בידו, נחשב שעשה הנחה על מקום כל שהוא, וחייב.
 הגמרא מביאה ברייתא העוסקת בענין חצי שיעור: **תנו רבנן**
 בברייתא, הוציא חצי גרוגרת של אוכל מרשות היחיד לרשות
 הרבים, וחזר והוציא חצי גרוגרת מרשות היחיד לרשות הרבים
בהעלם אחד – שלא נודע לו בנתיים שהיום שבת עד אחר שהוציא
 את החצי השני, חייב חטאת. ואם הוציאם בשתי העלמות, שנזכר
 שהיום שבת אחר שהוציא את הראשונה, וחזר ושכח והוציא את
 השניה, אין ההוצאות מצטרפות, ופטור, שידיעת האיסור בין
 ההוצאות מחלקת ביניהן, והרי הן כשתי שגגות. **רבי יוסי אומר**, אף
 אם הוציא את שניהם בהעלם אחד, רק אם הוציאם לרשות הרבים
אחד, חייב, אבל אם הוציא לשתי רשויות הרבים שיש הפסק
 ביניהם, שהוציא חצי גרוגרת לרשות הרבים אחת וחצי גרוגרת
 לרשות הרבים אחרת, אין ההוצאות מצטרפות, ופטור, שכמו
 שידיעת האיסור מחלקת בין ההוצאות כך הפסק הרשויות מחלקות
 בין ההוצאות.
 הגמרא מביאה שלשה דעות מה נחשב הפסק לענין שיהא נחשב שתי
 רשויות לדעת רבי יוסי: **אמר רבה**, והוא – מה שאמר רבי יוסי שאם
 הוציא שני חצאי גרוגרת לשתי רשויות הרבים פטור, מדובר בשני
 חייב חטאת ברשות המפסיקה ביניהם, והיינו, שרשות זו המפסיקה
 ביניהם הינה רשות היחיד, שאם היה מוציא ממנה לאחת מרשויות
 הרבים, או מכניס מאחת מרשויות הרבים לרשות זו היה מתחייב
 חטאת, ולכן רשות חשובה היא ומפסיקה ביניהם, אבל אם יש ביניהם
 פרמלית שאיסורה רק מדרבנן, לא – אינה חשובה להפסיק בין
 הרשויות, שמכיון שמהתורה בטלה הכרמלית לרשויות הרבים
 הסמוכות לה, נחשבות שתיהן לרשות אחת, ומודה בה רבי יוסי שאם
 הוציא חצי גרוגרת לרשות הרבים שבצידה האחד וחצי גרוגרת
 לרשות הרבים שבצידה האחר בהעלם אחד חייב חטאת.
אביי אומר, אפילו אם יש ביניהם פרמלית חשובה הפסק, אבל אם
 יש ביניהם פיסולא – חתיכת עץ המונחת על כל רוחות רשות הרבים,
 לא – אינה חשובה להפסיק בין הרשויות, ומודה בה רבי יוסי שאם
 הוציא חצי גרוגרת לרשות הרבים שבצידה האחד וחצי גרוגרת
 לרשות הרבים שבצידה האחר בהעלם אחד חייב חטאת.
ורבא אומר, אפילו אם יש ביניהם פיסולא חשובה הפסק, ואודא רבא
למעמיה – ודבר זה שאמר רבא, לשיטתו אמרו, **דאמר רבא**, רשות
שבת ברשות גיטין דמאי – רשויות שבת דומים בהלכותיהם
 להלכות רשות לגבי גיטין, וכמו שאמר לגבי גיטין שפיסולא חשובה
 רשות בפני עצמה, כך לגבי שבת נחשבת הפיסולא כמקום בפני עצמו,
 ומחלקת את הרשויות.
 שנינו במשנה: המוציא כחול – צבע לעין, שיעורו כדי לכוול עין
 אחת. הגמרא תבאר מה הטעם לשיעור זה. מקשה הגמרא: מדוע
 שיעורו כדי לכוול עין אחת, הא לא כחול – הרי אין הדרך לכוול
 עין אחת, אלא שתי עינים. מתרצת הגמרא: **אמר רב הונא**, שכן
 נשים צנועות שהולכות מעוטפות ואין מגלות אלא עין אחת כדי
 לראות, כחולות עין אחת, דהיינו העין הגלויה שהן רואות בה.
 מקשה הגמרא: מיתבי – הקשו בני הישיבה על דברי רב הונא, שנינו
 בברייתא, **רבי שמעון בן אלעזר אומר**, המוציא כחול, אם הוא מין
 כחול העשוי לרפואה, שיעורו כדי לכוול עין אחת, ואם הוא מין
 כחול העשוי לקישט בו, שיעורו כדי לכוול בשתי עינים. וקשה לרב
 הונא שהעמיד מה ששנינו ששיעורו כדי לכוול עין אחת בכחול
 העשוי לקשט. מתרצת הגמרא: **תנא** – העמיד וביאר הילל בריה
 דרבי שמואל בר נחמני את הברייתא. כי תנא תהא – מה ששנינו
 בברייתא שכחול העשוי לקישוט שיעורו כדי לכוול שתי עינים,
 מדובר בעקרניות – בבנות כפרים שאינן צריכות לכסות פניהם, שאין
 שחוק וקלות ראש מצוי שם, ויש שם מעט בני אדם, והן כוחלות שתי

1 עינים.
2 (שנינו במשנה: המוציא שְׁעוֹה, שיעורו פְּדִי לִיתֵן עַל פִּי נֶקֶב קָמָן
3 שבחבית, כדי לסותמו. הגמרא מביאה ברייתא המבארת שיעור זה:
4 תָּנָא בברייתא, המוציא שְׁעוֹה, שיעורו פְּדִי לִיתֵן עַל פִּי נֶקֶב קָמָן שֶׁל
5 חבית יֵין, שהוא שיעור מועט מהשיעור הנצרך לסתימת נקב בחבית
6 שמן ודבש, שהם עבים ולא יוצאים מנקב קטן).
7 שנינו במשנה: המוציא דְּבֶקָה, שיעורו פְּדִי לִיתֵן פְּרָאשׁ הַשְּׁפָשֶׁף – נסר
8 קטן. הגמרא מביאה ברייתא המבארת שיעור זה: תָּנָא בברייתא,
9 המוציא דבֶקָה, שיעורו פְּדִי לִיתֵן פְּרָאשׁ שְׁפָשֶׁף – נסר קטן שְׁפָרָאשׁ
10 קָנָה שֶׁל צִיידִין, שהציידים מושיבים נסר קטן בראש קנה, ונותנים בו
11 דבֶקָה, והעוף יושב על הנסר ונדבֶק בו, וצריך לתת הרבה דבֶקָה כדי
12 שהעוף ידבֶק בו.
13 שנינו במשנה: המוציא זָפֶת וְנִגְפְרִית שיעורם פְּדִי לַעֲשׂוֹת כּו' נקב –
14 לסתום נקב. הגמרא מביאה ברייתא המבארת שיעור זה: תָּנָא
15 בברייתא, זפת וגפרית שיעורם פְּדִי לַעֲשׂוֹת נֶקֶב קָמָן, והיינו בכלי
16 שנותנים בו כסף חי.
17 שנינו במשנה: המוציא חֲרָסִית – לבינה כתושה, שיעורה פְּדִי לַעֲשׂוֹת

18 פִּי כּו' של צורפי זהב – לסתום את הנקב שבתנור של צורפי זהב
19 שבו נותנים את המפוח, כדי שיכנס בו המפוח בדוחק. רבי יהודה
20 אומר, שיעורו כדי לעשות פיטפוט – כן שעליו מושיבים את הכור של
21 הצורפים. הגמרא דנה בשיעורו של רבי יהודה. מקשה הגמרא:
22 לְמִימָרָא – האם ניתן לומר דְּשִׁיעוּרָא דְּרַבִּי יְהוּדָה נִפְיֵשׁ – שהשיעור
23 של רבי יהודה גדול מהשיעור של רבנן, הֲאֵא קִיָּמָא לָן דְּשִׁיעוּרָא
24 דְּרַבָּנָן נִפְיֵשׁ – הרי מקובל בידינו ששיעורם של רבנן גדול יותר, דְּתַנֵּן
25 – ששנינו במשנתנו, המוציא גמי, שיעורו כדי לעשות מתלה לנפה
26 ולכברה, רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר שיעורו פְּדִי לִיפּוּל הַיָּמָנוּ מִדַּת מְנַעַל
27 לְקָמָן – למדוד עמו רגלו של קטן ולהראות לאומן שיעשה נעל במדה
28 זו, מוכח שרבי יהודה מחמיר ומחייב בשיעור קטן משיעורם של רבנן.
29 מתרצת הגמרא: אִימָא – אמור שכוונת רבי יהודה היא פְּדִי לְסוּד –
30 למלא את הבקעים שבפִּיטְפוּט – כן שעליו מושיבים פִּירָה קָמָנָה,
31 ולא לעשות את הכן עצמו, ושיעור זה קטן מהשיעור שאמרו רבנן.
32 (שנינו במשנה: המוציא סוּבִין שיעורו פְּדִי לִיתֵן עַל פִּי כּו' שֶׁל
33 צוּרְפִי זָהָב).

כדי לסוד אנדיפי, כְּבִיצַת הַסִּיד – בסיד המגובל במעט מים ויש בו
 גושים ונראה כביצים, שהוא עשוי לסוד אנדיפי. וְאִי סִלְקָא דְעֵתְךָ –
 ואם עולה בדעתך לפרש שכלכול ואנדיפי היינו צִידְעָא וְכֵן צִידְעָא,
 קשה, שהרי אִידִי וְאִידִי חֲבוּט – בין את הצידעא ובין את הבת צידעא
 רגילים למשוך בסיד המעורב בהרבה מים, ומדוע אמר רבי שהלכה
 כרבי נחמיה בביצת הסיד, הרי אין הדרך לסוד בו בת צידעא.
 הגמרא מנסה לבאר מהו אנדיפי באופן אחר: אֵלָא אִמֶּר רַבִּי יִצְחָק,
 אִמֶּרִי דְרַבִּי אָמִי – אמרו בבית מדרשו של רבי אמי, אנדיפי היינו
 אֲנִיִּדְפָא – כלי חרס שיש בו שני נקבים, אחד למעלה ואחד לחמיה
 וכשרוצה למלאותו סותם את החור התחתון בסיד, ולרבי נחמיה
 שיעור הסיד שחייבים על הוצאתו הוא בשיעור הראוי לסתימת חור
 זה, ורבי פסק כמותו בסיד עבה שעמו משתמשים לסתימת החור.
 דוחה הגמרא: מִתְקַן לָהּ – הקשה רב פהנא על רב יצחק, וְכֵן אָדָם
 עוֹשֶׂה מְעוּתוֹ אֲנִיִּדְפָּא – וכי אדם מניח את מעותיו להפסידן, ומניח
 את היין בכלי שהנקב שלו סתום בסיד והיין ממחה את הסיד ויוצא.
 רב כהנא מבאר מהו אנדיפי בשני אופנים: אֵלָא אִמֶּר רַב פְּהֵנָא,
 אנדיפי היינו שְׁנִיתוֹת – בליטות שבכלי מדידה לצורך סימון המדה,
 וסדים בליטות אלו בסיד כדי שיהיו לבנות וניכרות, ולרבי נחמיה
 המוציא סיד בשיעור הראוי לסוד בליטה אחת חייב, ורבי פסק כמותו
 בסיד עבה שעמו משתמשים לצביעת הבליטות.
 הגמרא מביאה ראיה לפירוש זה שאכן היו רגילים לעשות שנתות
 בכלים: בְּדִתְנָן – כמו ששינו במשנה (מנחות פז), שְׁנִיתוֹת ו – בליטות
 הֵיוּ בְּהֵין – בכלי שהיה במידת הין בבית המקדש, ובו היו מודדים את
 היין לנסכים, ובליטות אלו באו כדי לסמן שעד כָּאן יש למלאות יין
 לנסכי פֶּרֶ, שהיה צריך חצי הין, ועד כָּאן לֵאֵיל, שהיה צריך שליש
 הין, ועד כָּאן לִבְכֹּשׁ, שהיה צריך רבע הין.
 וְאִיִּבְעִית אִימָא – ואם תרצה תוכל לבאר זאת כך, מָאִי אֲנִיִּדְפָא,
 אֲפֻתָא – מצח במקום שאין בו שיער, ומושחים אותו בסיד כדי
 להאדימו ולפיותו, ולרבי נחמיה המוציא סיד בשיעור הראוי לסוד
 את המצח חייב, ורבי פסק כמותו בסיד עבה שעמו משתמשים לסוד
 את המצח.
 הגמרא מביאה ראיה לפירוש זה: וְכֵן הָא דִּיהוּא כֶּר גְּלִילָא
 [דִּיאִילָע לְכָל] – וכמו שהיה בנן גליל שנודמן לבלל, דִּיאִמְרוּ לִיה
 בני בבל קום דְרוּשׁ לָנוּ כְּמַעֲשֶׂה מֶרְכָּבָה שביחזקאל, אִמֶּר לָהּ, וכי
 רוצים אתם שֶאֱדְרוּשׁ לָנוּ כְּדִרְשׁ רַבִּי נְחֵמְיָה לְחִבְרָה – שאדרוש
 לכם כמו שדרש רבי נחמיה לחבירו במעשה מרכבה, וכשדרש רבי
 נחמיה נִפְקַת עֲרֵעִיתָא מִן כּוּתֵל – יצאה צירעה מהכותל, וּמַחְתִּיָּה
 כְּאֲנִיִּדְפִי וּמִית – ועקצה אותו באנדיפי שלו ומת, וְאִמְרוּ לִיה – ואמרו
 עליו חבירו, מִן דִּילִיה דָּא לִיה – מידו היתה לו זאת, שלא היה לו
 לדרוש במעשה מרכבה.

משנה

משנה זו ממשיכה לבאר את השיעורים שחייבים על הוצאתם
 מרשות לרשות בשבת: המוציא אֲדָמָה – טיט אדום, שיעורו כְּחוֹתֶם
 הַמְּרֻצָּפִין – כמו שצריך לחתימה על השקים, דְּבָרֵי רַבִּי עֲקִיבָא.
 וְחֻכְמִים אֲוִמְרִים, שיעורו כְּחוֹתֶם הָאִיגְרוֹת – כמו שצריך לחתימה
 על האיגרות.
 המוציא אָבֵל וְחֹלֵל הֶדֶק, שיעורו כְּדִי לְזַבֵּל קֶלֶח שֶׁל כְּרוֹב, דְּבָרֵי רַבִּי
 עֲקִיבָא. וְחֻכְמִים אֲוִמְרִים, שיעורו כְּדִי לְזַבֵּל כְּרִישָׁא. המוציא חֹלֵל
 הַגֶּמֶ, שיעורו כְּדִי לִיתֵן עַל מֵלָא כֶּה סִיד. המוציא קֶנֶה, שיעורו כְּדִי
 לַעֲשׂוֹת מִמֶּנּוּ קוֹלָמוֹס. וְאִם הָיָה קֶנֶה עֲכָה אוּ מְרוֹסֶם – סדוק, שאינו
 ראוי לכתובה, שיעורו כְּדִי לְכַשֵּׁל בּוֹ בִּיצָה קֶלֶח שֶׁכְּבִיצִים, כשהיא
 מְרוֹפָה – מעורבת, וְנִתְּוָה כָּאִילָפֶם – במחבת.

נמרא

שינוי במשנה: המוציא חול הגס שיעורו כדי ליתן על מֵלָא כֶּה סִיד.
 הגמרא מביאה ברייתא המבארת מהו שיעור זה: תָּנָא בברייתא,

הגמרא מביאה ברייתא בענין הוצאת שיער: תָּנָא בברייתא,
 הַמוֹצִיא שֵׁיעַר, שיעורו כְּדִי לְזַבֵּל בּוֹ אֶת הַפִּיט, שהשיער משביח
 את הפיט. המוציא [פִּיט] מגובל, שיעורו כדי לַעֲשׂוֹת פִּי פֹר שֶׁל
 צוּרְפִי זָהָב – לסתום את הנקב [ושבתנו הצורפים] שנתנים בו את
 המפות, כדי שיכנס בו המפות בדוחק.
 שינוי במשנה, המוציא סִיד, שיעורו כְּדִי לְסוֹד קטנה שבבנות.
 הגמרא מביאה ברייתא המבארת מהו שיעור זה: תָּנָא בברייתא,
 המוציא סִיד, שיעורו כְּדִי לְסוֹד אֲצִבְעָ קֶמְנָה שֶׁכְּבָנֹת להאדימה
 שתהא נאה.
 הגמרא מבארת מדוע היו סדין את הבנות: אִמֶּר רַב יְהוּדָה אִמֶּר רַב,
 בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵגִיעוּ לְפִיִּקְדָן – שהביאו שתי שערות, וְלֹא הֵגִיעוּ
 [לְשִׁנָּיִם] – ולא הגיעו לגיל הראוי לכך, ומתביישות בדבר, בְּנוֹת
 עֲנִיִּים מוֹפְלוֹת – מושחות אותן בְּסִיד להשירן, בְּנוֹת עֲשִׂירִים
 מוֹפְלוֹת אוֹתָן כְּסוּלָה להשירן, וּבְנוֹת מַלְכִּים מוֹפְלוֹת אוֹתָן בְּשֶׁמֶן
 הַמֹּרִי להשירן, שֶׁנֶּאֱמַר בענין הנערות שבאו לאחשוּרוֹשׁ אחר הריגת
 ושתי (אסתר ב יב) "שֶׁשָּׁה חֲדָשִׁים בְּשֶׁמֶן הַמֹּר", שהיו סכים אותן
 בשמן המור.
 שואלת הגמרא: מָאִי ו – מהו? שֶׁמֶן הַמֹּר. משיבה הגמרא: רַב הוֹנָא
 פֶּר חֵיָא אִמֶּר, סִטְכָת. רַב יְרֵמְיָה פֶּר אִפְאָ אִמֶּר, שֶׁמֶן זֵית שֶׁלֹא
 הִבִּיֵּא שְׁלִישׁ – הנעשה מזיתים שלא הגיעו לשליש גידולם.
 תָּנָא בברייתא, רַבִּי יְהוּדָה אִמֶּר, אֲנִיִּפְקָדָן ששינו (מנחות פה):
 שאינו כשר למנחות, היינו שֶׁמֶן זֵית שֶׁלֹא הִבִּיֵּא שְׁלִישׁ. וְלָמָּה כִּכֵּן
 אוֹתוֹ – למה סכים בנות מלכים בשמן המור. משום שֶׁמֶשִׁיר אֶת
 הַשֵּׁיעַר, וּמַעֲדָן – מיפה את הַשֵּׁיעַר.
 הגמרא מביאה מעשה בענין זה: רַב יְבִי הוּיָא לִיה בְּרֵתָא – היתה
 לו בת, מְפֻלָּה – משחזה בסיד אִכְרָ אִכְרָ, וְשִׁקְלָה כֶּה – וקיבל עבורה
 לגדוּגִיא אֲרָבַע מֵאוֹת זוּזִי, משום שהתייפתה על ידי הסיד. הָיָה
 הָהוּא נִכְרִי בְּשִׁבְבוּתִיה – היה נכרי שהיה דר בשכינות לרב יבבי,
 הוּיָא לִיה בְּרֵתָא – היתה לו בת, מְפֻלָּה כְּדִי לְזַבֵּל וְיִמְנָא – משח את כל
 גופה בסיד בפעם אחת כדי ליפותה, וּמִתָּה, אִמֶּר אוֹתוֹ נִכְרִי, קָמַל רַב
 יְבִי לְבֵרְתִי – הרג רב יבבי את בתו, שמכין שראיתי שמשח את בתו
 בסיד, עשיתי כן אף אני לבתי, וגרמתי לה למות.
 אִמֶּר רַב נַחֲמָן, רַב יְבִי דְשֵׁתִי שִׁיכְרָא – שוותה שיכר, בְּעֵינֵי בְּנֵי־בֵיתָא
 מְפֻלָּא – צריכות בנותיו למשוך גופן בסיד כדי להשיר שערן ולערוך
 את בשרן, שהשיכר מרבה את השיער ומעבה את הבשר, אֲנִי דִלָא
 שְׁתִּינֵן שִׁיכְרָא – אנו שאינו שותים שיכר, לֹא בְּעֵינֵי בְּנֵי־בֵיתָא מְפֻלָּא –
 אין בנותינו צריכות למשיחה.
 שינוי במשנה: רַבִּי יְהוּדָה אִמֶּר, המוציא סִיד שיעורו כְּדִי לְסוֹד
 כְּלָבּוֹל, רבי נחמיה אומר, שיעורו כדי לסוד אונדיפי. הגמרא מבארת
 מה הם כלכול ואונדיפי. שואלת הגמרא: מָאִי ו – מהו? כְּלָבּוֹל וּמָאִי
 ו – ומהו? אֲנִיִּדְפִי. משיבה הגמרא: אִמֶּר רַב, כלכול היינו צִידְעָא –
 רקה, וסדים אותה להשכיב השיער שעליה, וְאֲנִיִּדְפִי היינו כֵּת
 צִידְעָא – המקום שתחת הרקה, וסדים אותו להשיר השיער הגדול
 שם, ושיעור זה קטן מהשיעור הנצרך לצידעא.
 מקשה הגמרא: לְמִימָרָא – האם ניתן לומר דְשִׁיעוּרָא דְרַבִּי יְהוּדָה
 נִפְיֵשׁ – שהשיעור של רבי יהודה גדול מהשיעור שאמר רבי נחמיה,
 הָא קְיָימָא לֹא דְשִׁיעוּרָא דְרַבִּינָא נִפְיֵשׁ – הרי מקובל בידינו ששיעורם
 של רבנן גדול יותר, שרבי יהודה מחמיר בשיעורי שבת יותר משאר
 החכמים.
 מתרצת הגמרא: שיעורו של רבי יהודה אכן זָוָמָא כְּדִרְבָּנָן – קטן
 משל רבנן, וְנִפְיֵשׁ מִדְּרַבִּי נְחֵמְיָה – וגדול משל רבי נחמיה, שרבי
 נחמיה מחמיר יותר ממנו.
 הגמרא מקשה על הביאור של רב. מקשה הגמרא: מִיתִיבִי – הקשו
 בני הישיבה על דברי רב שפירש מהו כלכול ואנדיפי, שינוי בברייתא,
 אִמֶּר רַבִּי, נִרְאִין – נראה להכריע כְּדִבְרֵי רַבִּי יְהוּדָה שהשיעור הוא
 כדי לסוד כלכול, כְּסִיד חֲבוּט – סיד המעורב בהרבה מים, שהוא
 עשוי לסוד כלכול, וְנִרְאִין דְּבָרֵי רַבִּי נְחֵמְיָה שאמר שהשיעור הוא

1 המוציא חול הגס, שיעורו כִּדְּי לִיתֵּן עַל פִּי כַּף שֶׁל סִידִין – כשיעור
2 הראוי לערב בסיד, בשיעור שיש בכף של סידים.
3 שואלת הגמרא: מֵאֵן תֵּנָּה דְּחֹל מַעְלֵי לִיה לְסִיד – מיהו התנא
4 הסובר שחול מועיל לסיד. משיבה הגמרא: אָמַר רַב חֲסִידָא, רַבִּי
5 יְהוּדָה הֵיא, דְּתֵנִיָּא בְּרִייתָא, לֹא יִסּוּד אָדָם אֶת פִּיתוֹ בְּסִיד לֵאחֹר
6 הַחֹרֶב, מִשּׁוּם אֲבִילוֹת עַל יְרוּשָׁלַיִם, אֵלָּא אִם בֵּן עֵרִיב בּוֹ תֵּבֶן אוֹ
7 חוֹל, כְּדִי שֶׁלֹא יִהְיֶה לִבֵּן כָּל כַּךְ. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, אִם עֵרִיב בּוֹ תֵּבֶן,
8 מוֹתֵר לְסוּד בּוֹ, אֲבָל אִם עֵרִיב בּוֹ חוֹל, אָסוּר, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְרַבֵּסִיד
9 – שֶׁנַּעֲשֶׂה חֹזֶק עַל יְדֵי הַחוֹל. וְהִרִי שֶׁלִּשְׁטִית רַבִּי יְהוּדָה הַחוֹל מוֹעִיל
10 לְסִיד, וְאִם כֵּן הַמְשָׁנָה שְׁנוּיָה כְּשִׁיתָנוּ.
11 רַבָּא אָמַר, אֲפִילוּ תִּמָּא – אֲפִילוּ אִם תֹּאמַר שֶׁמִּשְׁנָתוֹ כִּרְבָּנָן
12 הַסּוֹבְרִים שֶׁהַחוֹל מְקַלֵּקֵּל אֶת הַסִּיד, מוֹבֵן מִדּוּעַ הַשִּׁיעוֹר הוּא כְּשִׁיעוֹר
13 הַנֶּצֶר לְעֵרֵב בְּסִיד, מִשּׁוּם שֶׁקִּילְקוּלוֹ זֶהוּ תִּיקוּנוֹ – מִזֶּה שֶׁהַחוֹל
14 מְקַלֵּק אֶת הַסִּיד וּמִשְׁחִירוֹ, זֶהוּ תִּיקוּנוֹ, שֶׁעַל יְדֵי כֵּן מוֹתֵר לְסִיד בּוֹ,
15 וּמִטַּעַם זֶה הַדֶּרֶךְ הֵיא לְהוֹסִיפוֹ לְסִיד, וְלִכֵּן חִיבִים עַל הוֹצָאתוֹ
16 בְּשִׁיעוֹר זֶה.
17 שְׁנִינוּ בַּמִּשְׁנָה: הַמוֹצֵא קִנְיָה, שִׁיעוֹרוֹ כִּדְּי לְעֵשׂוֹת קוֹלָמוֹם. הַגְּמָרָא
18 מְבִיאָה בְּרִייתָא הַמְבָאֶרֶת מִהוּ שִׁיעוֹר זֶה: תֵּנָּה בְּרִייתָא, הַמוֹצֵא
19 קִנְיָה, שִׁיעוֹרוֹ כְּדִי לְעֵשׂוֹת קוֹלָמוֹם הַמְּנִיעַ עַד לְקִשְׁרֵי אֲצַבְעוֹתָיו שֶׁל
20 הַכּוֹתֵב, שֶׁכֵּךְ נוֹחַ לְכַתּוֹב בּוֹ.
21 בְּעֵי רַב אֲשִׁי, הָאֵם הַכוּוּנָה לְקִשְׁרֵי הָעֵלְיוֹן – לִפְרָק הַמַּחְבֵּר אֶת
22 הָאֲצַבַּע לִיד, אוֹ לְקִשְׁרֵי הַתַּחְתּוֹן – לִפְרָק שְׁבִאמֶצַע הָאֲצַבַּע. מִסִּיקָה
23 הַגְּמָרָא: תִּיקֵן – תַּעֲמוֹד שֶׁאֵלָּה זֶה בִּסְפֵק, שֶׁלֹא נִפְשְׁטָה.
24 שְׁנִינוּ בַּמִּשְׁנָה: וְאִם הָיָה הַקִּנְיָה עֶבֶה בּוֹ אוֹ מְרוֹסֶס, שִׁיעוֹרוֹ כְּדִי לְבַשֵּׁל

25 בּוֹ בִיצָה קִלָּה שְׁבִבִיצִים, כְּשֶׁהֵיא טְרוּפָה וְנִתּוּנָה בְּאִילָפֶס. הַגְּמָרָא
26 מְבִיאָה בְּרִייתָא הַמְבָאֶרֶת שִׁיעוֹר זֶה: תֵּנָּה בְּרִייתָא, הַמוֹצֵא קִנְיָה
27 עֵבֶה אוֹ מְרוֹסֶס, שִׁיעוֹרוֹ כְּדִי לְבַשֵּׁל בּוֹ בִיצָה מְרוּפָּה – מְעוֹרֶבֶת בְּשֶׁמֶן
28 וְנִתּוּנָה בְּאִילָפֶס – בַּמַּחְבֵּת, שֶׁעַל יְדֵי שֶׁהֵיא מְעוֹרֶבֶת בְּשֶׁמֶן מִמְהֵרֶת
29 לְהַתְּבַשֵּׁל.
30 הַגְּמָרָא מְבָרֶרֶת מִזֶּה בִיצָה קִלָּה: אָמַר לִיה מֶר בְּרִיָּה דְּרַבִּינָא לְבְּרִיָּה,
31 מִי שְׁמִיעַ לָךְ בִּיצָה קִלָּה מֵאִי הֵיא – הָאֵם שֶׁמִּעַת מִזֶּה בִיצָה קִלָּה.
32 אָמַר לִיה בְּנוֹ, בִּיעֲרָא דְּצִילְצִלָא – בִיצָה שֶׁל עוֹף קֶטָן הַנִּקְרָא
33 צִילְצִלָא, שֶׁהֵיא קֶטָנָה וְקִלָּה מִשָּׂאֵר הַבִּיצִים.
34 שָׁאֵל מֶר בְּרִיָּה דְּרַבִּינָא אֶת בְּנוֹ: מֵאִי מַעְמָא – מִזֶּה הַטַּעַם שֶׁאֵתָּה
35 מִפְּרֹשׁ שְׁזוֹ הֵיא בִיצָה קִלָּה, הָאֵם מִשּׁוּם דְּזוּמְרָא – שֶׁהֵיא בִיצָה קֶטָנָה,
36 אִם כֵּן, אֵימָא דְּצִיפְרָתָא – אִמּוֹר שְׁבִיצָה קִלָּה הֵינּוּ בִיצָה שֶׁל עוֹף
37 הַנִּקְרָא צִיפְרָתָא שֶׁהֵיא קֶטָנָה יוֹתֵר.
38 אִישְׁתִּיק – שֶׁתֵּק בְּנוֹ, שֶׁלֹא הֵיא בִידוֹ לְהַשִּׁיב, וְאָמַר לִיה לֵאבִיו, מִיָּדִי
39 שְׁמִיעַ לָךְ בְּהָא – הָאֵם שֶׁמִּעַת אִיזוֹה דָּבָר בַּעֲנֵן זֶה.
40 [אָמַר לִיה אֲבִיו, הֵכִי – כִךְ] אָמַר רַב שְׁשֵׁת, בִיצָה קִלָּה שְׁבִבִיצִים הֵיא
41 בִיצַת תְּרִנְגוּלָתָהּ, וּמֵאִי קָרוּ לָהּ בִיצָה קִלָּה – וּמִהוּ הַטַּעַם שֶׁהֵיא
42 נִקְרָאת בִיצָה קִלָּה, מִשּׁוּם שֶׁשִּׁיעוֹרוֹ חֲכָמִים שְׂאִין לָךְ בִּיצָה שֶׁהֵיא
43 קִלָּה לְבַשֵּׁל [– מִמְהֵרֶת לְהַתְּבַשֵּׁל] יוֹתֵר מִבִּיצַת תְּרִנְגוּלָתָהּ.
44 שָׁאֵל אוֹתוֹ בְּנוֹ: וּמֵאִי שְׁנָא – וּמִזֶּה שׁוֹנִים כָּל שִׁיעוֹרֵי שֶׁבֶת בְּאוֹכְלִים
45 שִׁיעוֹרוֹ אוֹתָם בְּכָרוֹגְרָתָהּ, וְהֵכָא – וְכֵאֵן מִשְׁעָרִים בְּבִיצָה. אָמַר לִיה
46 לְבִנּוֹ, הֵכִי – כִךְ אָמַר רַב נַחֲמָן, מִזֶּה שֶׁשְׁנִינוּ שֶׁהַשִּׁיעוֹר הוּא כְּדִי לְבַשֵּׁל
47 בִיצָה קִלָּה שְׁבִבִיצִים, אֵין הַכוּוּנָה לְבִיצָה קִלָּה שְׁלִימָה, אֲלֵא בְּכָרוֹגְרָתָהּ
48 מִבִּיצָה קִלָּה.